

რელიზის ღამის ბიდათი ნამაზი

بدعة صلاة الرغائب

< ქართული - Georgian – الجورجية >

موقع الإسلام سؤال وجواب

www.islamqa.info

შენი

მთარგმნელი: ნოდარ დავითაძე

რეფერატი: ვეისელ ორუჯოვი

ترجمة: نودار (شعبان) داويتادز

مراجعة: فيصل أروجوف

რელიაბის ღამის ბიდათი ნამაზი

კითხვა: რელიაბის ღამის ნამაზი სუნნეთი ნამაზია?

პასუხი: დიდება ალლაჰს.

რელიაბის ნამაზი, ისლამში შემდგომ გამოგონილი ბიდათია, რომელსაც რეჯების მთვარის პირველ ჯუმა ღამეს, საღამოს ნამაზსა და ღამის ნამაზს შორის ლოცულობენ. ამ ნამაზს თან უსწრებს რეჯების მთვარის პირველი ხუთშაბათის მარხვაში გატარება.

რელიაბის ნამაზი, პირველად ჰიჯრით 480 წელს „ბეითულ-მაყდის“-ში (იერუსალიმი) გამოიგონეს. ამგვარი ღვთისმსახურების შესახებ არც შუამავლისგან, არც მისი საჰაბეებისგან, არც პირველი სამი თაობისგან და არც მეზჰების იმამებისგან არ არის გადმოცემული. იმის დასამტკიცებლად, რომ რელიაბის ნამაზი ცუდი ბიდათია და ის არ არის სუნნეთი, შემდეგი გადმოცემებიც საკმარისია:

ისლამის სწავლულები ხაღხს ამ ნამაზისგან თავის შორს დაჭერას ურჩევდნენ და ამბობდნენ, რომ ეს იყო გზას ამცდენი ბიდათი.

მაგალითად იმამი ნავავი (რ.ჰ.ა.) ასე ამბობს:

„რელიაბის ნამაზი, რომელსაც რეჯების მთვარის პირველ ჯუმა ღამეს, საღამოს ნამაზსა და ღამის ნამაზს

შორის 12 მუხლად ლოცულობენ და შაღბანის მთვარეში 100 მუხლად შესრულებული ნამაზი, ორივე ცუდი ბიდათი ნამაზებია. ამ ორი ნამაზის შესახებ არ უნდა მოვტყუვდეთ „ყუთუ'ლ-ყულუბ“ (გულების საზრდო) და „იჰიაუ ულუმი'დ-ინ“ (რელიგიური მეცნიერებების გამოცოცხლება) სახელობის წიგნებში რაც წერია და რა ჰადისებიცაა მოყვანილი. რადგანაც ეს ყველაფერი ბათილია. ასევე არ უნდა მოვტყუვდეთ იმას, რომ ზოგიერთმა იმამების ჩანაწერებს, რომლებმაც ჰადისის სანდოობაში შეცდნენ და ეს ნამაზი მუსთეჰაბად სცნეს. რადგანაც ის იმამები, ვინც ასე ამბობენ, ამ საკითხში ცდებიან. იმამ აბუ მუჰამმედ აბდურრაჰმან ბინ ისმაილ ალ-მაყდისიმ ამ ნამაზის ბათილობის შესახებ წიგნი დაწერა და ეს საკითხები ძალიან კარგად განიხილა. უზენაესი ალლაჰი კმაყოფილი იყოს მისგან.“¹

ასევე იმამი ნავავი (რ.ჰ.ა.) საჰიჰი მუსლიმის განმარტებაში ასე წერს:

„ალლაჰმა დასწყევლოს ის, ვინც ეს ბიდათი (რელაიბის ნამაზი) გამოიგონა. ეს ნამაზი, გზასაცდენილობად და უვიცობად ითვლება, რომელიც ცუდ ბიდათებს მიეკუთვნება. ამ ბიდათის ცუდობა ღია და ცხადია. ძალიან ბევრ სწავლულს, ამ ბიდათის ცუდობის, ბათილობისა და ამ ნამაზის მლოცველთა გზასაცდენილობის შესახებ უთვალავი წიგნები დაუწერიათ.“

იბნი აბიდიინიც (რ.ჰ.ა.) ჰამიეში ასე ამბობს:

¹ იმამ ნავავი, ალ-მეჯმუ', ტ. 3, გვ. 548.)

„ალ-ბაჰრუ'რ-რაიყ სახელობის წიგნის ავტორი ასე ამბობს:

...ამგვარად ვგებულობთ, რომ რეჯების მთვარის პირველ ჯუმა ღამეს დაწესებული რელაიბის ნამაზისთვის შეკრება მოუწონარი და ბიდათი საქმეა...

ერთერთ დიდ სწავლულს ნურედდინ ალ-მაყდისის, ამ ბიდათის შესახებ წიგნი აქვს დაწერილი, სახელად „რედ'უ'რ-ალიბ 'ან სალათი'რ-რელაიბ“. წიგნის ავტორს ამ ნაშრომში ოთხი მეზჭების ძველი და ახალი სწავლულების შეხედულებები დეტალურად აქვს მოყვანილი.“²

იბნი ჰაჯერ ალ-ჰეისემის (რჰ.ა.) კითხვას:

„რელაიბის ნამაზის ჯამაათით ლოცვა ნებადართულია თუ არა?“

მან ამ კითხვას ასე უპასუხა:

„...რაც შეეხება რელაიბის ნამაზს, ეს ისეთივე ნამაზია, როგორც ყველასათვის ცნობილი შალბანის მთვარის შუაში შესრულებადი ნამაზი. ამიტომაც ეს ორი ნამაზი ცუდი და ისლამში გაკიცხული ბიდათი ნამაზებია. ამ ორი ნამაზის შესახებ გადმოცემული ჰადისები ცრუ ჰადისებია. ამიტომაც ასეთი ნამაზის გინდ დამოუკიდებლად და გინდაც ჯამაათით

² იბნი აბიდდინ, ჰაშიე, ტ. 2, გვ. 26.

ლოცვა სწავლულთა წინაშე მოუწონარ საქციელად ითვლება.“³

მალიქი მეზჰების სწავლულთაგან იბნ-ი'ლ-ჰაჯი (რ.ჰ.ა.) ასე ამბობს:

„ამ ძვირფას მთვარეში (რეჯები) გამოგონილ ბიდათთა შორის არის რეჯების პირველ ჯუმა ღამეს ლოცვადი ნამაზი, რომელსაც მეჩეთებსა და სამლოცველოებში ლოცულობენ. ხალხი თავიანთი ქვეყნების მეჩეთებსა და სამლოცველოებში იკრიბებიან და ამ ბიდათს ასრულებენ, ისე როგორც შარიათით დადგენილ ფარმ ნამაზებს, ჯამაათით იმამის უკან ლოცულობენ....

ამ თემასთან დაკავშირებით იმამი მალიქის (რ.ჰ.ა.) მეზჰები (შეხედულება) არის შემდეგი: უეჭველად, რელიზ ნამაზის შესრულება მექრუჰი საქმეა. რადგანაც ეს ნამაზი არ მიეკუთვნება იმ საქმეებს, რასაც ჩვენზე წინ მყოფები აკეთებდნენ. სიკეთისა და ხეირის ყველა სახეობა, მათზე მიყოლაშია. უზენაესი ალლაჰი კმაყოფილი იყოს მათგან.“⁴

შეიხულ ისლამი იბნი თეიმია (რ.ჰ.ა.) ამ თემის შესახებ ასე მამობს:

„რაც შეეხება რეჯების მთვარის პირველ ჯუმა ღამეს ლოცვადი რელიზ ნამაზის, რეჯების მთვარის

³ ალ-ფეთაავაა'ლ-ფიყჰიიეთუ'ლ-ქუბრა, ტ. 1, გვ. 216.

⁴ იბნ-ი'ლ-ჰაჯი ალ-მალიქი, ალ-მადჰალ, ტ. 1, გვ. 294.

დასაწყისსა და შაღბანის მთვარეს შუაში ლოცვადი 1000 მუხლიანი ნამაზის, რეჯების ოცდამეშვიდე ღამეს ლოცვადი ნამაზისა და მსგავსად კონკრეტული დროით, მუხლებითა და კითხვის ფორმით დაკონკრეტებული ნამაზების ჯამაათით ლოცვის შესახებ დასმული კითხვების შესახებ გეტყვით, რომ: ასეთი საქციელი ისლამის სწავლულთა საერთო აზრის მიხედვით დაუშვებელია. რადგანაც ავტორიტეტული სწავლულები ასე ამბობენ. ამგვარ ბიდათს უვიცი მობიდათეს გარდა სხვა არავინ არ გამოიგონებს. რჯულში ასეთი კარის გახსნა, იმ პირებს შეუწყობს ხელს, ვისაც რჯულში რამის შეცვლა და ალლაჰის მიერ ნებადაურთავი საკითხების ნებადართულად გამოცხადება სურთ.⁵

შეიხულ ისლამი იბნი თეიმია (რ.ჰ.ა.) რეღაიბ ნამაზის შესახებ კიდევ ასე ამბობს:

„ასეთი ნამაზი არც ალლაჰის შუამავალს (ს.ა.ს.), არც საჰაბეთაგან, არც თაბიინთაგან და არც მუსლიმთა იმამთაგან არცერთს არ ულოცავს. არც ალლაჰის შუამავალს (ს.ა.ს.), არც სელეფთაგან რომელიმეს და არც იმამთაგან რომელიმეს ამ ნამაზის ლოცვისთვის არ მოუწოდებიათ. ამ ღამის მაღლიანობის შესახებ არაფერი არ უხსენებიათ. ამის შესახებ ალლაჰის შუამავლისგან (ს.ა.ს.) გადმოცემული ჰადისების შესახებ ჰადისის

⁵ ალ-ფეთაავაა'ლ-ქუბრა, ტ. 2, გვ. 239.

სწავლულები ერთიანად თანხმდებიან, რომ ესენი ცრუ ჰადისებია. ამიტომაც მომდევნო თაობის სწავლულები ამბობენ, რომ: რელიაბის ნამაზი მექრუპია, სუნნეთი არ არის.“⁶

ფიყჰის ენციკლოპედიაშიც ასეა ნათქვამი:

„ჰანეფი და შაფი მეზჰების სწავლულები, რეჯების მთვარის პირველ ჯუმას ან შალბანის მთვარის შუაში კონკრეტული ფორმით და კონკრეტული მუხლებით დადგენილი რელიაბ ნამაზის ბიდათობაზე ერთ აზრს ადგანან...“

აბუ'ლ-ფერაჯ ბინ ალ-ჯეჯი (რჰ.ა.) ასე აგრძელებს:

სხვადასხვა მხრივ დამტკიცებულია, რომ ეს ნამაზი ცუდი ბიდათია. საჰაბეების, თაბიინებისა და მუჯთეჰიდი ალიმებისგან ამ ორი ნამაზის შესახებ გადმოცემული არაფერია. ეს ნამაზები შარიათით დადგენილი რამე რომ ყოფილიყო, პირველი თაობის მუსლიმებს არავითარ შემთხვევაში არ გამორჩებოდათ. ეს ორი ნამაზი მხოლოდ ჰიჯრით ოთხასი წლის შემდეგ იქნა გამოგონილი.⁷

⁶ ალ-ფეთაავა'ლ-ქუბრა, ტ. 2, გვ. 262.

⁷ ფიყჰის ენციკლოპედია, ტ. 22, გვ. 262.

